

Akutní stavy v šestinedělí

(residua, endometritida, mastitida)

Gynekologie a porodnictví - přednášky

Akutní stavy v šestinedělí

- krvácení
- retence části placenty
- infekce
- sepse
- mastitis puerperalis

Krvácení

- subinvoluce dělohy
- retence placenty
- poranění rodidel, hematom
- **Vzácně:** choriokarcinom, karcinom děložního hrdla, hematologické poruchy
- **Diagnostika:** gynekologické vyšetření, ultrazvuk
- **Terapie:** dle příčiny

Residua post partum

Zadržení částí placenty či plodových obalů

Klinický obraz:

- krvácení
- infekce (teplota, bolest v podbřišku)

Diagnostika:

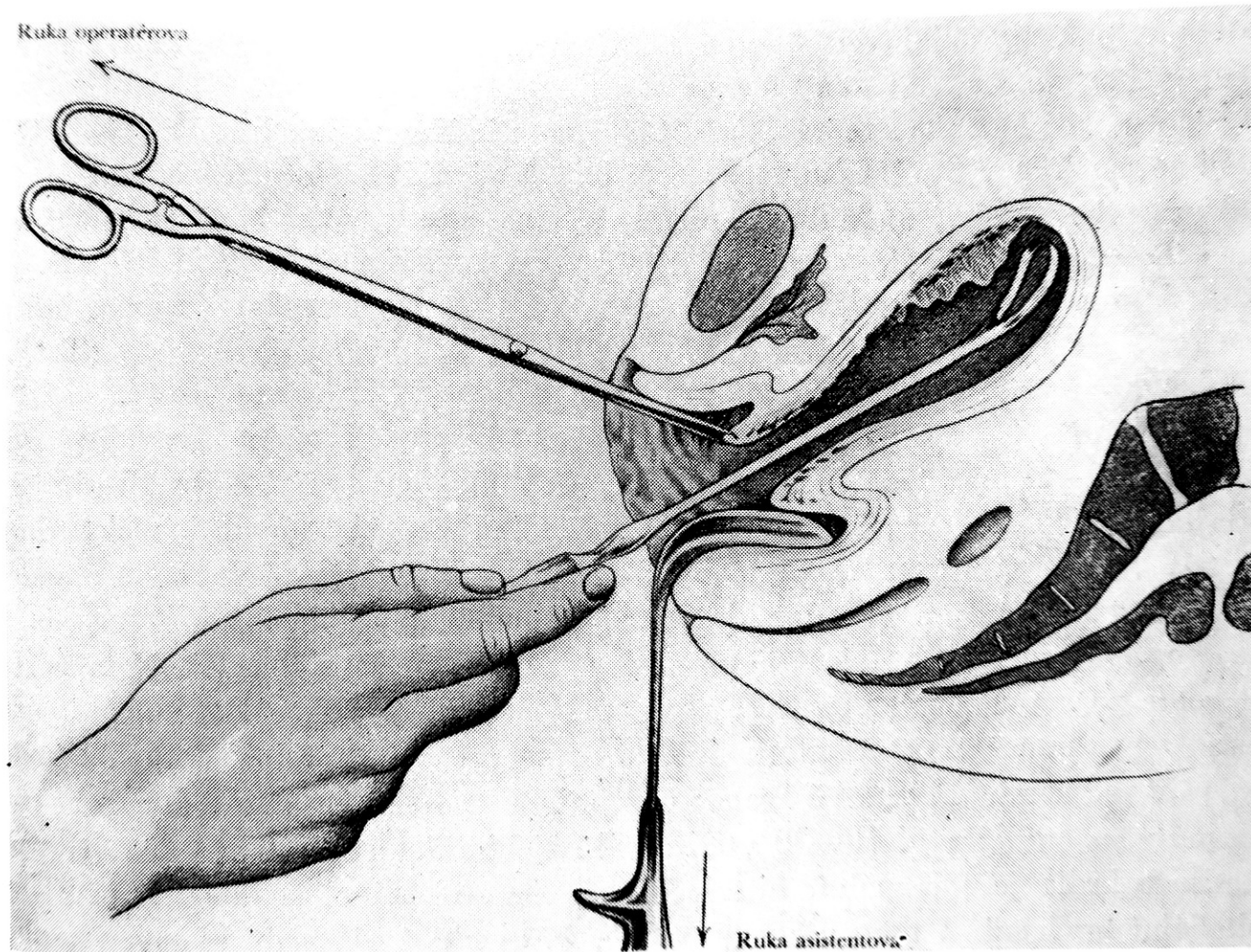
- klinické příznaky - poporodní krvácení, hypotonická děloha
- hodnocení celistvosti placenty a blan
- ultrazvukové vyšetření : nález lochiometry – hyperechogenní dilatace dutiny děložní nad 20mm

Residua post partum

Terapie:

- hospitalizace pacientky
- instrumentální revize dutiny děložní v celkové anestezii
- Uterotonika – Methylergometrin iv
- antibiotika

Provedení revize dutiny děložní

Infekce

Rizikové faktory:

- snížená obranyschopnost rodičky
- přítomnost lochií - živná půda pro bakterie
- exogenní zavlečení infekce
- poranění (pochvy, hrdla, hráze),
- operační výkon (sectio caesarea)
- předčasný odtok plodové vody, chorioamnionitida
- rezidua po porodu

Infekce

Etiologie :

- **Aerobní bakterie : Staphylococcus aureus, St. epidermidis, E.coli**
- **Anaerobní bakterie : Clostridium, bakteroidy, peptokoky**
- **šíření ascendentní, lymfatické, hematogenní**

Infekce

Infekce

Diagnostika :

- UZ vyšetření - dilatace dutiny děložní nad 20mm
- Leu, elevace, CRP, kultivace lochií, nad 39 °C hemokultury

Terapie:

- širokospektrá antibiotika (i kombinace): Klindamycin + Gentamycin
- operační revize při ohraničené infekci (peritonitis, absces)
- Profylaxe TEN – LMWH sc á 24hod dle hmotnosti

Endometritida

Nejčastější puerperální infekce, vzniká 2-3.den po porodu

Klinika:

- bolestivost, prosáknutí, zvětšení dělohy, bolestivé pohyby čípkem
- febrilie nad 38°C, páchnoucí lochia, malátnost, únava rodičky

Diagnostika :

- UZ vyšetření - dilatace dutiny děložní nad 20mm
- Leu, elevace, CRP, kultivace lochií, nad 39 °C hemokultury

Terapie: širokospektrá antibiotika (i kombinace): Klindamycin + Gentamycin

Puerperální sepse

Septická horečka omladnic

Etiologie: Streptococcus pyogenes

Vznik:

- primárně hematogenním rozsevem bakterií
- sekundárně z lokální infekce

Klinika:

- zimnice, bolesti břicha, často peritoneální příznaky
- alterace celkového stavu (hypotenze, tachykardie, porucha srážlivosti-DIC, selhání oběhové, respirační, hepatorenální)

Puerperální sepse

Klinika:

- **akutní sepse : febrilie, tachykardie, hypotenze, cyanóza, septický šok**
- **chronická sepse : občasné febrilie střídané obdobím "zdraví"**
- **mohou vznikat septická ložiska (myokard, mozek, plíce, nadledviny)**

Laboratoř: leukocytóza, elevace CRP, porucha koagulace, porucha vnitřního prostředí, hemokultury

Purperální seps

Terapie:

- hospitalizace (JIP, ARO)
- úprava celkového stavu (oběhová podpora, korekce vnitřního prostředí, léčba šoku)
- širokospektrá antibiotika (kombinace)
- hydratace
- prevence TEN (LMWH)
- Chirurgické odstranění ložisek infekce

Mastitis puerperalis

- **Postihuje 1-2% kojících žen 2.-3. týden po porodu**
- **Rizikové faktory : stáza mléka a nedostatečné vyprazdňování prsu, ragády a fisury na kůži prsu, bakteriální kontaminace mléka, únava**
- **Dle vzniku šíření:**
 - **intersticiální (infekce lymfatickou cestou)**
 - **parenchymatosní (infekce retrográdně přes mlékovody)**
 - **retromamární absces**
- **Etiologie : Staphylococcus aureus**

Mastitis puerperalis

Klinika:

- **Bolestivá rezistence v prsu, ohraničené zarudnutí**
- **Horečka, zimnice, třesavka, únava šestinedělky**
- **Ragády, exkrece krve či hnisu z bradavky (nemusí být)**
- **zduření lymfatických uzlin v podpaží**

Retence mléka (diff. diagnostika):

- **Febrilie, bez erytému, terapie studenými obklady, dostatečné odstříkání mléka**

Mastitis puerperalis

Terapie:

- **antibiotika (Amoksiklav), dostatečná dávka a doba podání**
- **antipyretika**
- **chirurgická léčba (absces-drenáž, evakuace)**
- **nepřerušovat kojení (priorita evakuace z postiženého prsu)**

Děkuji za pozornost